

یکشنبه ۲۳ دی‌ماه‌پهشت ۱۴۰۳ - ۳ ذی‌القعده ۱۴۴۵
سال بیست‌وششم - شماره ۷۰۲۵ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۵۰۰۰ تومان

سرمقاله

برای حال خوب کتاب و کتابخوانی

محمدجواد احوان مدیرمسئول

همزمانی تجدید حیات طبیعت با مهم‌ترین رویداد فرهنگی سالیانه کشورمان یعنی نمایشگاه کتاب تهران، ناخودآگاه این مهم را در ذهن‌ها متبادر می‌کند که برای بهبود حال «کتاب» و «کتابخوانی» چه باید کرد؟ حتی اگر این ادعا را که برخی ایرانیان را در میسان ملل «شفاهی» طبقه‌بندی کرده‌اند که نقل سینه‌به‌سینه در میان آنان بیش

از میراث مکتوب نهادینه بوده است نپذیریم، با مطالعه‌ای اندک می‌شود فهمید که سرانه مطالعه کتاب تعریف چندانی ندارد. در این سال‌های اخیر هم با توسعه فضای مجازی، رقیب قدرتمندی برای کتاب در سید صرصری مطالعه وارد شد و آن «شبکه‌های اجتماعی» است. همه اینها در یک‌سو و چالش‌های اقتصادی یک‌دهه گذشته که به تضعیف سفره‌خواران انجامیده و به‌ویژه گرانی کاغذ (به دلیل وابستگی به واردات) از سوی دیگر اقتضاد نشر را تهدید و تحدید کرده است. به زبان ساده‌تر کتاب در سبک زندگی ما مظلوم بود و مظلوم‌تر نیز شد.

ازاین‌رو بهبود حال کتاب و کتابخوانی سگمای دورواست که یک روی آن فرهنگی و روی دیگرش اقتصادی است و مجموع این مؤلفه‌ها باید در این فرایند موردتوجه قرار گیرد. مهم‌ترین نکته در بعد فرهنگی کتاب، احساس نیاز به کتاب و نیز شناخت کتاب خوب برای مطالعه است. نظام آموزشی و تربیتی کشور باید بتواند حس نیازمندی به آگاهی از طریق مطالعه کتاب را در نهاد افراد جامعه تثبیت کند و در گام بعدی نیز باید این نیازمندی به‌طور مناسبی پاسخ داده شود. نخبگان، چهره‌های شناخته‌شده ملی، رسانه‌ها و حتی فرهیختگان محلی باید کتاب خوب را معرفی و آن را توصیه کنند. دستگاه‌های رسمی همچون نماز جمعه و منابر مذهبی باید عرصه معرفی کتاب‌های مناسب و مقید برای خانواده‌ها باشند و رسانه‌ها برنامه‌های ترویج کتابخوانی خود را توسعه دهند. برنامه‌ی صحیح از تأثیر مستقیم فرهنگ مطالعه بر اصلاح جامعه و نیز بر تری‌های شخصیتی افراد اهل مطالعه در تولیدات رسانه‌ای و هنری می‌تواند در این امر مؤثر باشد.

معرفی بسیرهای مطالعاتی در حوزه‌های مختلف و تخصصی خصوصا متناسب با نیازهای دانشی و بینشی نوجوانان و جوانان برای کتابخوان تر کردن نسل‌های جدید کمک خوبی خواهد کرد. چه خوب‌است در فصل نمایشگاه کتاب، این فهرست‌ها ارائه شود تا تشنگان معرفت، مطلوب خود را ساده‌تر بیابند. اما آنچه اقتصادی مسئله نیز باید مدنظر قرار گیرد، همه‌ساله مبلغی به‌عنوان بارانه یا کمک‌هزینه خرید کتاب به دانشگاهیان، جوانان و اهل‌قلم تخصیص می‌یابد که البته با توجه به گرانی فوق‌العاده کاغذ و در نتیجه کتاب، در این چند سال اخیر عملاً کفاف خرید کتاب و در نهایت دو یا سه کتاب بیشتر را نمی‌دهد. هم باید مجلس و دولت برای افزایش این رقم تدبیری بیندیشند، هم مسئولان فرهنگی وزارت ارشاد برای تخصیص هدفمندتر آن فکری کنند. بررسی‌ها نشان می‌دهد بخش بزرگی از بارانه کتاب، صرف خرید کتاب‌های کمک آموزشی می‌شود که کارکرد فرهنگی کمتری داشته و عمدتاً متعلق به بخش بازاری حوزه نشر هستند. باید امکان خرید بارانه‌ای از کتاب‌های کنکوری و کمک آموزشی حذف یا دست‌کم محدود شود و در مقابل بخش‌هایی چون کتاب کودک افزایش یابد. اگر بخواهیم فرهنگ مطالعه در نسل‌های اتی افزایش یابد، هم باید یارانه‌ای به دانش‌آموزان برای خرید کتاب‌های کودک و نوجوان اختصاص یابد و هم بودجه برای غنابخشیدن به کتابخانه مدارس در نظر گرفته شود.

برای گران بودن کاغذ باید فکری کرد. توسعه صنایع تولید کاغذ داخلی و نیز حتی اندیشیدن بر پروژه‌هایی چون کشت فراسرزمینی چوب برای تأمین ماده اولیه کاغذ می‌تواند آتیه بازار کاغذ را تا حدی تأمین کند. در عین حال توسعه کتابخوانی الکترونیکی نیز لازم است که خصوصا برای جوانان و نوجوانان جذابیت بیشتری دارد. تجربه‌های جذابی چه در زمینه نرم‌افزاری و چه سخت‌افزاری در دنیای امروز از این منظر هست که برای توسعه آن در کشور باید سرمایه‌گذاری کرد.

اقتصاد فرهنگ ما صرفاً مبتنی بر منطق مادی بازار نیست و همان‌گونه که در بسیاری از مناسک مذهبی شاهد مواسات مؤمنانه فرهنگ جهت احیای شمعان الهی هستیم، مواسات مؤمنانه در قالب نذر فرهنگی و هبه کتاب نیز ایده‌هایی است که باید توسعه یابد. کمک آموزشی حذف یا دست‌کم محدود داده شود و اگر در جامعه این نوع هدیه دادن و هدیه گرفتن رونق یابد، می‌توان اصلاح سبک زندگی را احس کرد. چه ایرادی دارد که مردم را تشویق کنیم که کتاب‌های خوب را به یکدیگر اهدا کنند و حتی بد نیست که افراد با اهدای کتاب‌های غیر مروج بعد از مطالعه، زنجیره «یک کتاب، دهها خواننده» به راه بیندازند. در کنار اینها خیران می‌توانند با سنت نذر و هبه کتاب به توسعه این سنت کمک کنند. چهسپا بتوان از فرصت نمایشگاه کتاب برای «مواسات فرهنگی» و خرید کتاب‌های خوب برای کتابخانه مساجد و مدارس و نیز برای کودکان و نوجوانان روستایی و عشایر استفاده کرد.

کاهش غربالگری بدون افزایش ناهنجاری

علمی‌سازی، استانداردسازی و هوشمندسازی فرایند غربالگری در قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مورد تأکید قرار گرفته‌است و حالا دو سال پس از ابلاغ این قانون بنا به تأکید وزارت بهداشت به رغم کاهش ۲۰۰ هزار غربالگری، با افزایش آمار تولد نوزادانی با ناهنجاری جنینی مواجه نیستیم. این در حالی است که پیش از اجرای این قانون، غربالگری غیر استاندارد و با خطای بالا خودش به چالشی جدی برای مادران باردار تبدیل شده‌بود و در صد خطای بالا در غربالگری موجب می‌شد برخی از جنین‌های سالم هم مجوز سقط در یافت کنند | صفحه ۲

جهان به زبان فارسی «مرگ بر اسرائیل» می‌گوید!

■ جنبش ضد صهیونیستی خود را از همه حصارهای جغرافیایی رها کرده و امروز جغرافیای مختلف دنیا شاهد تظاهرات گسترده ضد اسرائیلی است. رکنته جالب توجه در این میان شنیده شدن شعارهای فارسی «مرگ بر اسرائیل» در تجمعات کشور های غربی است. شهرهای مختلف ایتالیا، بارسلونای اسپانیا و دانشگاه شیکاگو

تساوی نوید کیا با سپاهان در رفسنجان

پرسپولیس در صدر منتظر لغزش استقلال

■ فریدون حسن هفته بیست و هفتم رقابت‌های لیگ برتر یا صدرنشینی پرسپولیس آغاز شد. پرسپولیس راهی جز بردن هوادار در ورزشگاه این تیم نداشت. سرخ‌ها برای اینکه از کورس قهرمانی با استقلال جانمانند باید ۳ امتیاز این بازی را نمی‌گرفتند تا هم موقتاً به صدر جدول بروند و هم امیدوار باشند که فولاد دوشنبه شب از استقلال امتیاز بگیرد.

بازی دو تیم بازی در گیرانه‌ای بود که موقعیت‌های زیادی هم داشت اما هم ترس پرسپولیس و هم عجله هوادار باعث شد موقعیت‌های زیادی توسط بازیکنان دو تیم به هدر رود و دیداری که می‌توانست گل‌های زیادی داشته باشد در نهایت با ۲ گل که عیسی آل‌کنیر به ثمر رساند با حساب ۲ بر صفر به سود سرخ‌ها تمام شد. شاگردان اوسمار با این پیروزی ۵۹ امتیازی شدند و فعلاً به صدر جدول رفتند. در اولین بازی این

جولان گونی به‌دوش‌ها در شهر زیر سایه مافیا

■ مگر قرار نبود زباله‌گردی برای همیشه حذف شود؟ به تازگی یکی از پایتخت‌نشینان در یک کانال مجازی تصویری از گونی‌های زباله‌گردان را ارسال کرده و نوشته‌است: «من به نمایندگی از اهالی محترم محله برای رسانه شما پیام می‌گذارم. شاید صدها بار این مورد زباله‌گردی و وجود بار دهن‌های بزرگ زباله‌گردها و حتی تفکیک پسماند در کوچه و محل زندگی خود را ثبت پیام شکایت کردم، اما متأسفانه

می‌گفت هر کسی را دوست دارید دعا کنید شهید شود

■ معرفی خیل فرهنگ | خبرنگار گروه روز و عقابوت

■ همسر سردار شهیدالقدس محمدرضا زاهدی در گفت‌وگو با «جوان»؛ همسرم بسیار عاطفی بود. هر زمانی که می‌توانست و فرصت می‌کرد به دیدار بچه‌ها می‌آمد. خیلی با محبت بود و دوست داشت در فرصت کوتاهی هم که دارد ما را به سفر ببرد. شاید این فرصت‌ها، کم پیش می‌آمد، اما هر طور بود سفر را در برنامه‌هایش داشت تا به بچه‌ها خیلی خوش بگذرد و جبران نبودش بشود. این را هم بگویم با همه مشغله‌هایی که در این سال‌ها داشت، مناسبت‌های مهم و خانوادگی را اصلاً از یاد نمی‌برد. تاریخ تولد بچه‌ها، تاریخ عقد و عروسی‌شان را به قمری و شمسی به یاد داشت. خیلی در این موارد نیز انجام می‌شود. گویی زباله‌گردی تبدیل به شغل خودش با بچه‌ها تماس می‌گرفت و تبریک می‌گفت، حتی اگر ایران نبود و امکان تماس داشت خودش

یادداشت سیاسی

کبری آسوپار | خبرنگار گروه سیاسی

فارسی زبانان اسرائیلی

طوفان الاقصی و پس از آن حملات هشت ماهه رژیم صهیونیستی علیه مردم غزه، نوع جدیدی از نتوانسته‌راهگشای حل مشکلات مردم باشد و نه همه شهروند کشور جعلی اسرائیل، و در بسیاری موارد، حتی پرشورتر از آنان. برای مرگ تروبیست‌های صهیونیست در سرزمین‌های اشغال شده، دل گشتماند که چه برنامه‌هایی برای این دوره مجلس و رفع مشکلات مردم دارند. در این سه، چهار ماه آنچه شنیدیم غالباً تغییر هیئت رئیسه مجلس بود، گانه‌تازر است مجلس دوازدهم شکل بگیرد تا یک کار و آن هم تغییر رئیس مجلس را انجام دهد | صفحه ۲

یادداشت بین‌الملل

حنیف غفاری کریه‌ترین ژست حقوق بشری جهان! روزها رسانه‌های غربی ماجرای توقفا را سال تنها «یک» محموله مهمات از امریکابه رژیم اشغالگر قدس را نماند ایستادگی واشینگتن در برابر حماقت تل آویل بود رفح تلقی کرده و از آن به عنوان تصمیمی هوشمندانه یاد می‌کنند! گویا اساساً امریکازابتدافشقی در کشتار بی‌رحمانه در نوار غزه و آواره ساختن میلیون‌ها فلسطینی نداشت‌ه و نماد عقابیت و انساندوستی در نظام بین‌الملل بوده است! چه اتفاقی رخ داده و نیست ماثور خبری اخیر بارویکرد جریان‌های آشکار و پنهان قدرت در امریکا و اتحادیه اروپا چیست؟ از سوی دیگر، نقش امریکا در به شکست کشاندن مذاکرات آتش‌تس در قاهره نیز مسجل است | صفحه ۱۵

یادداشت ورزشی

شینوا نوروزی | خبرنگار گروه ورزشی

یادداشت سردبیر

غلامرضا صادقیان

یادداشت سردبیر

فروش ۱۴۲ میلیاردی نمایشگاه کتاب

■ مصطفی‌شاه کریمی | خبرنگار گروه فرهنگی

■ چهارمین روز پربای نمایشگاه کتاب تهران با اعلام دوخبر همراه بوده؛ یکی بازديد دو ساعته رئیس جمهور از نمایشگاه و اعلام خیر خودکفایی در تولید کاغذ و دیگری خیر سخنگوی نمایشگاه کتاب در رابطه با مجموع فروش ۱۴۲ میلیارد تومانی تا پایان سومین روز در دو بخش مجازی و فیزیکی

یادداشت سردبیر

ماستمالی جنایت

■ نتیجه‌گیری گزارش وزارت خارجه امریکا درباره بررسی جنایات رژیم صهیونیستی در نوار غزه با آنچه نهادهای حقوق بشری در هفت ماه گذشته روایت کرده‌اند در تضاد است که گفته واشینگتن شواهد کافی دال بر نقض اصل عدم استفاده از سلاح‌های امریکایی در کشتار غیرنظامیان ندارد.

یادداشت سردبیر

غلامرضا صادقیان

شروط دیگر را فراموش کردید آقای حجاریان!

سعید حجاریان نوشته است: سخن گفتن درباره ایده «از تاج‌زاده تا شاهزاده» دست‌کم دو شرط لازم دارد؛ آزادی تاج‌زاده از اوین و بازگشت تصویری به ایران. استنتاج جایز نیست.

علی‌الظاهر حجاریان دو شرط دیگر را مخفی یا فراموش کرده است، یکی بازگشت شاهزاده! و دیگری تبیین چرایی آن کلاهی و لقمه‌ای است که بهزاد نبوی گفت «مجموعه‌ای از اصلاح‌طلبان می‌خواستند از براندازی نظام بر سر بگذارند» و همض کنند! این دومی مهم‌تر است؛ تا معلوم نشود چه پره‌ای و چه کلاه‌ی از براندازی نظام می‌برید، بقیه شروط بی‌معناست.

چرا استنتاج نباید کرد وقتی حرفی به این بی‌مایگی می‌زنید؟! آن نگویند بخت که اکنون او را «نامتعالل ومتوهم» می‌نامید و پیش از این «نوادیدش دینی» می‌دانستید او را و تبلیغ می‌کردید. تاج‌زاده را همچون یک فکر و اندیشه و راهبرد منظور کرد، نه یک بدن که دنبال آزادی‌اش باشید از خود آن نوادیش دینی و استاد سنت‌گرا و فعال سیاسی‌تان بپرسید که وقتی از اتحاد تاج‌زاده با شاهزاده‌ها گفت، تاج‌زاده را در زندان می‌بسندید یا در خیابان و پشت تریبون؟! تا به شما بگوید برای آن قفری که بعید نیست خود شما در سرا و انداخته باشید، «تاج‌زاده در زندان» مفیدتر است تا مثل شماها پشت سیستم و درون «ایکس» جای دیگری هم که نیستید، نه در دل مردم و نه در جایگاه نظریه‌پرداز، چون اکنون کرسی‌های نظریه‌پرداز را با متلک‌های یک پاراگرافی در ایکس جایگزین کرده‌اید.

از طرفی خودتصیری هم سال‌ها با همین افکار و حرف‌ها در ایران بود، چه اتفاقی افتاد که حالا با بازگشت او ببیند؟! شاید به در گفته‌اید که دیوار بشود! چرانی گویند شرط تحقق شعار از تاج‌زاده تا شاهزاده، یکی آزادی تاج‌زاده و دیگری بازگشت شاهزاده است؟! اتفاقاً درستش این است که تاج‌زاده و شاهزاده یک‌جای یکدیگر را ملاقات کنند.

خوانندگان این یادداشت می‌توانند فقط به شبکه‌ها و گذرگاه‌های مجازی روزنامه‌های اعتماد، شرق، هم‌میهن و سازماندهی سری نزنند و یک کار ساده و بی‌هزینه را انجام دهند: جست‌وجوی واژه «تصیری»! آن وقت مبهوت می‌شوند از این همه «میدیست» به نوادیش و پژوهشگر دینی و فعال سیاسی» که روزنامه‌هایی که عباس عبدی و همین دوست‌نازی‌اش آقاسی حجاریان فعال بی‌چون‌وچرای آنها هستند. بعد این صورت‌بندی را در نظر بگیرند، «اصلاح‌طلبان تصویری را همچون یک اندیشمند دینی و فعال سیاسی و استاد سنت‌گرا تبلیغ می‌کردند»، «تصیری در میانه همین تبلیغ و تأیید، نظریه اتحاد شاهزاده با تاج‌زاده را مطرح کرد»، «اصلاح‌طلبان یک‌باره همتگی به میدان آمدند و هراسان و پریشان او را متوهم و نامتعالل خواندند». نتیجه: یا باید از پهره‌کشی و سوءاستفاده از تصویر که نظام جمهوری اسلامی را شاید می‌دانست و با براندازان برنامه می‌ریخت، تری جویند و عذر خواهی کنید، یا نتیجه قطعی این است که فکر «اتحاد شاهزاده با تاج‌زاده» علی‌الاصول باید همچنان درمیان اصلاح‌طلبان تأیید و تبلیغ می‌شود و این همه کذب‌کم صحت مجلس طولانی ملاقات خصوصی تصویری نسبت به ارد و انکار، حساب‌شده و برنامه‌ریزی شده است. تندی هم که صورت طولانی ملاقات خصوصی تصویری با خاتمی را مثل خیلی از جلسات و نوارهای دیگری که با منظور خاص او می‌دهید، منتشر کنید تا مشخص شود خاتمی به او در آن جلسه طولانی چه گفته است. یک نوادیش دینی را که از براندازان هم یک گام جلوتر گذشته بود، به ملاقات برنامه‌ریزی‌شده و هدفمند خاتمی بردید. درست یک سال پیش، صوت آن جلسه را منتشر کنید تا معلوم شود در آنجا روی شاهزاده حساب نشده است، وگر نه شاید دیگران این کار را نکنند. بگذارید مردم بدانند با فردی که ندای براندازی از داخل ایران می‌داد، چه حرفی در یک جلسه ملاقات خصوصی داشته‌اید. این حق مردم است.

اما آن کار اول ساده‌تر و به‌صواب نزدیک‌تر است. از مردم ایران برای اینکه یک برانداز، فحاش را با صاحب‌ه گفت‌وگوی تصویری یادداشت و انتشار محتویات گذرنامه تلگرامی‌اش حمایت کردید و هنوز تمامی این مطالب در فضای مجازی به دست کورس قهرمانی هستند و چند تیم نیز فانوس به دست گرفته و برای بقایمی جنگند. قبلاً هم حرف از زد و بند دست‌های پشت پرده با همکاری فعالان فوتبال زده شده و بسیاری نیز این واقعیت را تأیید کرده‌اند. در واقع خیلی‌ها از واقعیت ماجرا مطلع خبری‌اند، اما مسئولان و مدیران فوتبال اقدام جدی در این زمینه انجام نداد‌ه‌اند، والا امروز رقبا به جان هم نمی‌افتادند و آشکار و پنهان و بدون نگرانی یکدیگر را به تبانی متهم نمی‌کردند | صفحه ۱۲

تبانی از رگ‌گردن به فوتبال نزدیک‌تر است

هر چند فوتبال ما سال‌هاست در باتلاق حاشیه و جنجال گیر افتاده و هر چه دست و پا می‌زند، بیشتر فرو می‌رود، این اولین فصلی نیست که سرخی‌های اتحادیه فوتبال در کورس قهرمانی هستند و چند تیم نیز فانوس به دست گرفته و برای بقایمی جنگند. قبلاً هم حرف از زد و بند دست‌های پشت پرده با همکاری فعالان فوتبال زده شده و بسیاری نیز این واقعیت را تأیید کرده‌اند. در واقع خیلی‌ها از واقعیت ماجرا مطلع خبری‌اند، اما مسئولان و مدیران فوتبال اقدام جدی در این زمینه انجام نداد‌ه‌اند، والا امروز رقبا به جان هم نمی‌افتادند و آشکار و پنهان و بدون نگرانی یکدیگر را به تبانی متهم نمی‌کردند | صفحه ۱۲